

Nejen o „velkém třesku“ byla oslava Dne učitelů na MVŠO

Historický experiment, připravený na dnešní den ve švýcarském CERNu, při němž mají být ve světově známém urychlovači elementárních částic hmoty urychleny částice na dvojnásobek doposud dosažené rychlosti a významně se tak přiblížit rychlosti světla nezastihne pedagogy (ale i studenty) MVŠO nepřipravené.

U příležitosti včerejšího Dne učitelů proběhla na MVŠO slavnostní akce. Vedení školy v čele s prorektorkou D. Pokornou přizvalo do programu s přílehlavým názvem „MVŠO, jak ji neznáte“ k prezentaci studenty nově ustaveného „Marketingového klubu“ a zejména rektora školy prof. M. Hrabovského, který se jako vedoucí Společné laboratoře optiky Univerzity Palackého a Fyzikálního ústavu AV ČR zabývá právě fyzikou v aplikační rovině detekce subelementárních částic, elementárních částic i kosmofyzikou, astrofyzikou a detekcí tzv. „kosmického záření“. Do sféry jeho zájmu tak logicky spadá i vzpomínaný experiment mimořádného významu. V rámci předpokládané srážky dvou částic urychlených na rychlosti blízké nepřekročitelné rychlosti světla by totiž mohlo dojít k situaci srovnatelné s tzv. „velkým třeskem“, tedy událostí, která před mnoha a mnoha miliony let dala za vznik vesmíru. Zatímco se vědci v CERNu, jehož spolupracujícím členem je kromě dvou českých vědeckých institucí i moravské pracoviště Spojené laboratoře optiky UP Olomouc pod vedením právě prof. Hrabovského, snaží uskutečnit tuto událost v laboratorních podmínkách, tým kolem pana rektora přispívá k zabezpečení měření tzv. „kosmického záření“, možná generovaného v době dávno minulé v rámci „velkého třesku“ pravděpodobně přirozenou cestou. „Evropská“ laboratoř „Pierre Auger Observatory“ v jihoamerických argentinských Andách se v rámci mezinárodní týmové spolupráce mnoha stovek vědců z celého světa pokouší prostřednictvím systému detektorů světla rozpoznat podobnou (možná i touž) incidenci či událost, která stála pravděpodobně na prahu vzniku našeho vesmíru.

Poutavé vyprávění o věcech zcela odborných znělo z úst pana rektora s naprostou samozřejmostí. Nepochybně však vrylo nesmazatelnou stopu do paměti všech pozorných posluchačů, kteří tak výsledky dnešního pokusu v laboratorních podmínkách vědeckovýzkumného centra CERN ve Švýcarsku, budou vnímat jako do problematiky zasvěcení.

Vystoupení pana rektora tak přispělo k důstojné oslavě pedagogického svátku a také k poučení všech pozorných posluchačů v tak tajemné oblasti, jakou je teoretická experimentální fyzika, kosmologie, astrofyzika či fyzika elementárních a subelementárních částic.

RNDr. Ing. Miroslav Rössler, CSc., MBA

Olomouc, 30.3.2010